

Acte a căror acțiune de modificare este inclusă în forma actualizată

Ordin	1786	12.06.2025	23.06.2025	
Ordin	1476	18.03.2024	20.03.2024	
Ordin	183	22.01.2024	23.01.2024	

Ministerul Sănătății

ORDIN Nr. 63*)

din 10 ianuarie 2024

privind reglementarea metodologiei de monitorizare a prescrierii și eliberării la nivel național a medicamentelor din categoria antibiotice și antifungice de uz sistemic

***) Notă:**

**Cuprinde toate modificările aduse actului oficial publicate în M.Of., inclusiv cele prevăzute în:
O. Nr. 1.786/12.06.2025 Publicat în M.Of. Nr. 578/23.06.2025**

Văzând Referatul de aprobare nr. A.R. 301 din 9.01.2024 al Direcției farmaceutice și dispozitive medicale din cadrul Ministerului Sănătății,

având în vedere prevederile art. 5 lit. f), art. 16 alin. (1) lit. b) și ale art. 804 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. 1 - (1) Prezentul ordin reglementează metodologia de monitorizare a prescrierii și eliberării la nivel național a medicamentelor care se eliberează pe bază de prescripție medicală din categoria antibiotice și antifungice de uz sistemic, aprobate în Nomenclatorul medicamentelor de uz uman, publicat de către Agenția Națională a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale din România (**ANMDMR**) pe site-ul propriu.

(2) Sunt exceptate de la prevederile prezentului ordin medicamentele care conțin una sau mai multe substanțe, singure sau în combinații, prescrise în rețetele magistrale care se prepară în farmacie.

Art. 2 - În sensul prezentului ordin, următorii termeni se definesc după cum urmează:

a) **medicamente din categoria antibiotice și antifungice de uz sistemic** - toate medicamentele de uz uman înregistrate în Nomenclatorul medicamentelor de uz uman, care conțin una sau mai multe substanțe, singure sau în combinații, a căror denumire comună internațională este prevăzută în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul ordin;

b) **prescripție medicală** - orice prescripție eliberată de medic în afara sistemului de asigurări sociale de sănătate și care cuprinde cel puțin un medicament din cele menționate la lit. a), după modelul prevăzut în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3 - (1) Pentru medicamentele din categoria antibiotice și antifungice de uz sistemic prescrise în afara sistemului de asigurări sociale de sănătate se utilizează exclusiv prescripția medicală definită la art. 2 lit. b).

(2) Medicamentele din categoria antibiotice și antifungice de uz sistemic prescrise de către medici se eliberează pacienților sau aparținătorilor acestora de către farmaciștii angajați în cadrul unităților farmaceutice autorizate, exclusiv în baza prescripției medicale definite la art. 2 lit. b), care va cuprinde minimum următoarele date:

1. seria și numărul prescripției medicale, unice, generate la nivelul fiecărui prescriptor;
2. unitatea sanitară identificată prin denumire, adresă și număr de telefon;
3. datele pacientului căruia îi sunt prescrise medicamentele definite la art. 2 lit. a), respectiv:
 - a) pentru cetățenii români și străini cu domiciliul sau rezidența în România: CNP sau CID (codul de identificare al asiguratului), numele, prenumele, vârsta;
 - b) pentru cetățenii străini care nu au rezidența în România: codul țării, numărul pașaportului sau numărul cardului EU (CE), numele, prenumele, vârsta;
4. codul de diagnostic utilizat în cadrul Sistemului informatic unic integrat al asigurărilor sociale de sănătate din România, conform clasificării internaționale a maladiilor de către Organizația Mondială a Sănătății;
5. medicamentul prescris, caracterizat prin: denumire comună internațională, concentrație, formă farmaceutică, mod de administrare, cantitate (exprimată în unități terapeutice), durata tratamentului;
6. semnătura medicului prescriptor;
7. codul de parafă;
8. data eliberării prescripției medicale.

(3) *Prin excepție de la prevederile alin. (1), farmaciștii care își desfășoară activitatea în unități farmaceutice autorizate, pentru situații excepționale, de urgență, pot elibera medicamente din categoria antibiotice și antifungice de uz sistemic a căror denumire comună internațională este marcată cu semnul "*" în anexa nr. 1 la prezentul ordin, în lipsa unei prescripții medicale, în cantitatea maximă aferentă dozei pentru 48 de ore, doză calculată în acord cu modul de administrare prevăzut în rezumatul caracteristicilor produsului. Doza de urgență poate fi eliberată o singură dată în cursul unui tratament pentru un pacient, în baza declarației al cărei model este prevăzut în anexa nr. 3 care face parte integrantă din prezentul ordin.*

(4) *Eliberarea medicamentelor prevăzute la alin. (3) se realizează cu respectarea procedurii de eliberare a medicamentelor în regim de urgență din cadrul Regulilor de bună practică farmaceutică și potrivit recomandărilor din Ghidul farmacistului pentru consiliere și eliberare în farmacia comunitară a dozei de antibiotic pentru 48 de ore, prevăzut în anexa nr. 4 care face parte integrantă din prezentul ordin.*

(5) *Eliberarea medicamentelor prevăzute la alin. (3) se realizează cu înregistrarea, la nivelul farmaciei, a următoarelor informații minime:*

1. datele pacientului:
 - a) pentru cetățenii români și străini cu domiciliul sau rezidența în România: CNP sau CID (codul de identificare al asiguratului), numele, prenumele, vârsta;
 - b) pentru cetățenii străini care nu au carte de rezidență: codul țării, numărul pașaportului sau numărul cardului EU (CE), numele, prenumele, vârsta;
2. medicamentul eliberat, caracterizat prin: denumire comună internațională, concentrație, formă farmaceutică, mod de administrare, cantitate (exprimată în unități terapeutice);
3. numele și semnătura farmacistului care a eliberat medicamentul;

4. diagnosticul/starea patologică;

5. data eliberării medicamentului.

Art. 4 - (1) Valabilitatea prescripției medicale reglementate prin prezentul ordin nu poate depăși ultima zi a tratamentului, conform modului de administrare și duratei tratamentului recomandat de către medicul prescriptor.

(2) Prescripția medicală prevăzută la art. 3 alin. (2) se reține în farmacie și poate fi eliberată fracționat doar în cadrul aceleiași farmacii, fără a depăși cantitatea totală prescrisă.

Art. 5 - (1) Unitățile farmaceutice care eliberează medicamente din categoria celor definite la art. 2 lit. a) pentru tratamentul în ambulatoriu au obligația să raporteze zilnic toate operațiunile efectuate cu aceste medicamente, utilizând sistemul electronic de raportare dezvoltat de Serviciul de Telecomunicații Speciale și reglementat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.345/2016 privind raportarea zilnică a stocurilor și operațiunilor comerciale efectuate cu medicamentele de uz uman din Catalogul național al prețurilor medicamentelor autorizate de punere pe piață în România de către unitățile de distribuție angro a medicamentelor, importatori, fabricanți autorizați și farmaciile cu circuit închis și deschis, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pentru medicamentele din categoria celor menționate la art. 2 lit. a), raportarea zilnică va cuprinde următoarele informații:

a) seria și numărul prescripției medicale;

b) medicamentul: codul de identificare al medicamentului (CIM);

c) cantitatea, exprimată în unități terapeutice;

d) datele de identificare a pacientului, respectiv:

(i) pentru persoane fizice, cetățeni români sau cetățeni străini cu reședința în România: CNP sau CID (codul de identificare al asiguratului);

(ii) pentru persoane fizice, cetățeni străini: numărul pașaportului sau numărul cardului EU (CE);

e) codul de diagnostic;

f) codul de parafă.

(3) Prin excepție de la alin. (2), raportarea zilnică a medicamentelor eliberate în condițiile art. 3 alin. (3) va cuprinde următoarele informații:

a) medicamentul: codul de identificare al medicamentului (CIM);

b) cantitatea, exprimată în unități terapeutice;

c) datele de identificare a pacientului, respectiv:

(i) pentru persoane fizice, cetățeni români sau cetățeni străini cu reședința în România: CNP sau CID;

(ii) pentru persoane fizice, cetățeni străini: numărul pașaportului sau numărul cardului EU (CE).

(4) În termen de 48 de ore de la data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Sănătății publică pe pagina dedicată sistemului electronic de raportare de pe site-ul propriu specificațiile tehnice ale serviciului web, actualizate conform alin. (2).

(5) În termen de 105 zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, unitățile farmaceutice au obligația de a-și adapta sistemul informatic propriu de gestiune în vederea respectării prevederilor alin. (1) și (2).

Art. 6 - Ministerul Sănătății, ANMDMR și Institutul Național de Sănătate Publică au acces securizat la informațiile din sistemul electronic de raportare privind datele prevăzute la art. 5 alin. (1).

Art. 7 - Lista denumirilor comune internaționale prevăzute în anexa nr. 1 se actualizează periodic de către Ministerul Sănătății, la propunerea ANMDMR, în acord cu actualizarea Nomenclatorului medicamentelor de uz uman.

Art. 8 - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Alexandru Rafila

Anexa Nr. 1

<i>Nr. crt.</i>	<i>Denumirea comună internațională</i>
1	AMIKACINUM
2	AMOXICILLINUM + ACIDUM CLAVULANICUM i.v.
3	AMOXICILLINUM + ACIDUM CLAVULANICUM oral*
4	AMOXICILLINUM*
5	AMPHOTERICINUM B
6	AMPICILLINUM + SULBACTAM
7	AMPICILLINUM*
8	ANIDULAFUNGINUM
9	AZITHROMYCINUM
10	AZTREONAM
11	AZTREONAMUM + AVIBACTAMUM
12	BENZATHINI BENZYL PENICILLINUM
13	BENZYL PENICILLINUM
14	CASPOFUNGINUM
15	CEFACLORUM
16	CEFADROXILUM*
17	CEFALEXINUM*
18	CEFAZOLINUM
19	CEFEPIMUM
20	CEFIDEROCOLUM
21	CEFIXIMUM
22	CEFOPERAZONUM
23	CEFOTAXIMUM
24	CEFPODOXIMUM
25	CEFTAROLINUM FOSMIL
26	CEFTAZIDIMUM
27	CEFTRIAXONUM
28	CEFUROXIMUM
29	CHLORAMPHENICOLUM*
30	CIPROFLOXACINUM
31	CLARITHROMYCINUM
32	CLINDAMYCINUM*
33	COLISTIMETAT DE SODIU

34	COLISTINUM
35	COMBINAȚII (CEFOPERAZONUM + SULBACTAMUM)
36	COMBINAȚII (CEFTAZIDIMUM + AVIBACTAMUM)
37	COMBINAȚII (CEFTOLOZANUM + TAZOBACTAMUM)
38	CYCLOSERINUM
39	DALBAVANCINUM
40	DAPTOMYCINUM
41	DOXYCYCLINUM*
42	ERAVACICLINUM
43	ERTAPENEMUM
44	ERYTHROMYCINUM
45	FIDAXOMICINUM
46	FLUCONAZOLUM
47	FOSFOMYCINUM
48	GENTAMICINUM
49	IMIPENEMUM + CILASTATINUM
50	IMIPENEMUM + CILASTATINUM + RELEBACTAMUM
51	ISAVUCONAZOLUM
52	ITRACONAZOLUM
53	KANAMYCINUM
54	LEVOFLOXACINUM
55	LINEZOLIDUM
56	MEROPENEMUM
57	METRONIDAZOLUM i.v.
58	METRONIDAZOLUM oral*
59	MICAFUNGINUM
60	MINOCYCLINUM
61	MOXIFLOXACINUM
62	NITROFURANTOINUM*
63	NITROXOLINUM
64	NORFLOXACINUM
65	NYSTATINUM*
66	OFLOXACINUM
67	OXACILLINUM*
68	PEFLOXACINUM
69	PHENOXYMETHYLPENICILLINUM*
70	PIPERACILLINUM + TAZOBACTAMUM
71	POSACONAZOLUM
72	RIFAMPICINUM
73	RIFAXIMINUM
74	SPIRAMYCINUM
75	STREPTOMYCINUM
76	SULFAFURAZOLUM*

77	<i>SULFAMETHOXAZOLUM + TRIMETHOPRIMUM*</i>
78	<i>SULTAMICILLINUM*</i>
79	<i>TEICOPLANINUM</i>
80	<i>TETRACYCLINUM*</i>
81	<i>TIGECYCLINUM</i>
82	<i>TINIDAZOLUM*</i>
83	<i>TOBRAMYCINUM</i>
84	<i>VANCOMYCINUM</i>
85	<i>VORICONAZOLUM</i>

Anexa Nr. 2

MODEL PRESCRIPTIE MEDICALĂ

Unitatea sanitară

Seria Nr.

.....
(denumirea, adresa și numărul de telefon)

Datele pacientului, CNP/CID (codul de identificare al asiguratului)/numărul
(numele, prenumele, vârsta)
pașaportului/numărul cardului EU (CE); Diagnostic
(codul utilizat în cadrul Sistemului informatic unic integrat al
asigurărilor de sănătate din România)

.....

(diagnostic descriptiv)

Detalii medicament:

Denumirea comercială și/sau denumirea comună internațională

Concentrația; forma farmaceutică

Modul de administrare

Cantitatea (exprimată în unități terapeutice)

Durata tratamentului (nr. zile/luni)

Numele și semnătura medicului prescriptor

Codul de parafă

Data eliberării prescripției medicale

Anexa Nr. 3

DECLARAȚIE

Sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații prevăzute de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, subsemnatul/subsemnata,, domiciliat(ă) în, str. nr. ..., bl. ..., sc. ..., ap. ..., județul/sectorul, legitimat(ă) cu B.I./C.I. seria nr., CNP, declar pe propria răspundere că nu am ridicat din altă unitate farmaceutică cantitatea maximă aferentă dozei pe 48 de ore de medicament, în cursul acestui tratament.

Data

Semnătura pacientului/apartinătorului

Anexa Nr. 4*)

*) Anexa nr. 4 a fost introdusă prin O. nr. 1.786/2025 de la data de 23 iunie 2025.

GHIDUL FARMACISTULUI

pentru consiliere și eliberare în farmacia comunitară a dozei de antibiotic pentru 48 de ore

Recomandări privind consilierea pacienților și eliberarea dozei de antibiotic pentru 48 de ore, după caz, în farmacia comunitară

Aspecte introductive

Prezentul ghid este destinat farmaciștilor care activează în farmaciile comunitare din România, în contextul aprobării Ordinului ministrului sănătății nr. 63/2024 privind reglementarea metodologiei de monitorizare a prescrierii și eliberării la nivel național a medicamentelor din categoria antibiotice și antifungice de uz sistemic.

Informațiile și situațiile prezentate în acest ghid reprezintă recomandări de urmat de către farmaciștii care activează în farmaciile comunitare. În practica de zi cu zi, farmaciștii pot întâlni cazuri particulare în care aceștia vor utiliza propria experiență și propriile cunoștințe, iar deciziile vor fi luate de comun acord cu pacientul, în funcție de evaluarea farmacistului, de nevoile acestuia și cu respectarea prevederilor legale.

Prezentul ghid parcurge cele mai întâlnite afecțiuni pentru care pacienții se prezintă în farmacia comunitară cu simptome care pot necesita recomandarea unui tratament antibiotic, în concordanță cu DCI-urile aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 63/2024, cu modificările și completările

ulterioare, și care pot fi eliberate de către farmacist pentru 48 de ore fără prescripție medicală. Pentru fiecare afecțiune descrisă în prezentul ghid este detaliată următoarea structură:

1. cui se adresează (au fost alese categoriile cu risc mic de a prezenta efecte secundare sau mai puțin probabil să aibă comorbidități, să existe polipragmazie etc. și pentru care există deja ghiduri similare în alte țări);

2. criteriile de excludere;

3. consilierea pacientului pe baza simptomelor descrise de pacient în cadrul discuției cu farmacistul, consiliere care urmează schema logică decizională, în funcție de simptome, și pentru care se eliberează fișa de asistență farmaceutică pentru fiecare caz în parte.

Criteriile de excludere au drept scop:

- evitarea amânării de către pacient a unui consult medical sau a unei intervenții medicale atunci când riscul neadresării în urgență a unei afecțiuni este foarte mare;

- evitarea confuziei cu alte afecțiuni care presupun un alt parcurs terapeutic, care este reglementat de alte protocoale/ghiduri sau este inclus în alte servicii medicale.

În aplicarea criteriilor de excludere, farmacistul va lua în considerare și accesibilitatea și disponibilitatea serviciilor medicale pentru pacient - dacă serviciile medicale necesare sunt disponibile în aria geografică, dacă sunt disponibile în timp util și dacă sunt adaptate posibilităților financiare ale pacientului (spre exemplu, pacient neasigurat). Astfel, farmacistul poate să decidă recomandarea unei doze de antibiotic pentru 48 de ore, în lipsa unei prescripții medicale, atunci când serviciile medicale nu sunt accesibile pacientului.

În cazul în care un pacient se află în una dintre situațiile descrise de criteriile de excludere, farmacistul se asigură că explică pacientului parcursul medical care trebuie urmat, precum și importanța și riscurile la care se supune dacă nu se adresează unui tip de asistență medicală conform recomandărilor.

Farmacistul aplică criteriile de excludere doar în măsura în care informațiile sau simptomele sunt prezentate complet și corect de către pacient.

Schema decizională este parcursă exclusiv pe baza simptomelor, semnelor sau altor detalii relevante furnizate, în funcție de percepția și subiectivitatea sa de către pacient.

În baza simptomelor sau semnelor relatate de pacient, farmacistul nu stabilește un diagnostic, ci îi aduce în atenție pacientului anumite aspecte care pot să indice o posibilă cauză a problemei de sănătate și de asemenea subliniază întotdeauna importanța consultării unui medic.

Farmacistul are posibilitatea, respectiv dreptul (și nu obligația) de a recomanda și a elibera, în urma discuției cu pacientul și în funcție de simptomele relatate de pacient, tratamentul antibiotic necesar pentru 48 de ore, în lipsa unei prescripții medicale, în situațiile descrise de prezentul ghid sau în alte situații excepționale în care primează sănătatea pacientului.

Prezentul ghid descrie cele mai des întâlnite afecțiuni pentru care pacientul se prezintă în farmacia comunitară și care pot indica nevoia de eliberare de către farmacist a tratamentului cu antibiotic pentru 48 h, în limita prevederilor Ordinului ministrului sănătății nr. 63/2024, cu modificările și completările ulterioare, fără a se limita la acestea. Eliberarea de către farmacist poate fi realizată și în alte situații excepționale, în baza propriei evaluări, ulterior consilierii pacientului și în limita competenței profesionale. Prezentul ghid se va actualiza periodic, inclusiv prin completarea cu alte afecțiuni, pe măsură ce acestea vor fi evaluate și elaborate în detaliu.

A. Infecția necomplicată a tractului urinar

1. Cui se adresează?

Consilierea și eliberarea unui antibiotic pentru suspiciunea de infecție necomplicată a tractului urinar (ITU) se adresează:

- pacientelor de sex feminin;
- pacientelor cu vârsta mai mare de 16 ani.

Pacienții de sex masculin care se adresează farmaciei comunitare cu o suspiciune de infecție urinară și simptome asociate vor fi îndrumați către medic, fiind posibile alte afecțiuni (spre exemplu, prostatită). În acest caz, farmacistul poate elibera produse care să amelioreze simptomele, precum antialgice sau antiseptice.

2. Criterii de excludere a pacientelor:

- sarcină sau suspiciune de sarcină;
- cateter urinar;
- simptome grave, relatate de pacientă, care pot indica afecțiuni renale (precum o suspiciune de pielonefrită) - spre exemplu, sensibilitate/durere în zona lombară, mialgie, febră (temperatură axilară > 37.9° C), +/- frisoane, greață, vomă;
- tratament medicamentos în desfășurare pentru alte afecțiuni:
- imunosupresoare (inclusiv corticosteroizi);
- anticanceroase;
- tratament antibiotic în ultimele 3 luni cu nitrofurantoină, amoxicilină + acid clavulanic sau sulfamethoxazolum + trimethoprimum (oricare ar fi afecțiunea tratată);
- tratament pentru ITU cu orice antibiotic în ultimele 3 luni;
- ITU recurentă (2 episoade în ultimele 6 luni sau 3 episoade în ultimele 12 luni).

3. Consilierea pacientei cu suspiciune de infecție necomplicată a tractului urinar în farmacia comunitară

La prezentarea în farmacie a unei paciente cu suspiciune de infecție necomplicată a tractului urinar, în cazul identificării următoarelor semne și simptome, este obligatorie îndrumarea pacientei către UPU/serviciul de ambulanță sau alte tipuri de asistență medicală (medicul de familie, medicul specialist, centre de permanență etc.):

- confuzia, vorbirea neclară, paloare, petele roșii pe piele, respirația accelerată, frecvența cardiacă crescută reprezintă manifestări care pot indica afecțiuni grave - farmacistul va îndruma pacienta către UPU sau serviciul de ambulanță;

- semne și simptome grave, relatate de pacientă, care pot indica afecțiuni renale (precum o suspiciune de pielonefrită*) - ITU complicată), pentru care farmacistul va îndruma pacienta către medicul de familie/medicul specialist/UPU/centre de permanență, în funcție de gravitate:

- sensibilitate în zona lombară;
- mialgie;
- febră raportată (temperatură axilară > 37.9), +/- frisoane;
- greață, vomă.

De asemenea, farmacistul va îndruma pacienta către medicul de familie sau medicul specialist și în următoarele cazuri:

- pacienta acuză secreții vaginale modificate apărute înaintea celor urinare: 80% din cazuri nu prezintă ITU, ci infecții vaginale;
- pacienta acuză disconfort la nivelul uretrei sau cunoaște că suferă de uretrită, după contact sexual neprotejat sau substanțe iritante;
- pacienta suferă de boli cu transmitere sexuală;
- pacienta acuză simptome datorate atrofiei vaginale consecutive menopauzei (de exemplu: mâncărime/senzație de arsură vaginală);
- pacientă imunosuprimată (de exemplu: radioterapie, chimioterapie, corticosteroizi sistemici etc.).

În cazul în care pacienta se prezintă la farmacie cu următoarele simptome-cheie:

- disurie (durere, usturime, prurit, senzație de arsuri la urinare);
- nicturie și nu a mai avut în trecut (nevoia de a urina noaptea);
- urină tulbure la prima vedere,

care pot fi însoțite și de alte simptome, precum:

- necesitatea imperioasă de a urina;
- frecvența crescută de urinare;
- hematurie vizibilă (urina roșie);
- durere/sensibilitate suprapubiană;
- senzația de golire incompletă a vezicii urinare,

farmacistul recomandă, de comun acord cu pacienta, pașii de urmat, în funcție de gravitatea simptomelor:

- pentru pacientele cu simptome ușoare, farmacistul poate să recomande antialgice, antiinflamatoare, antispastice, antiseptice urinare și autoîngrijire:

- pentru pacientele care nu prezintă niciun simptom-cheie sau simptom suplimentar este puțin probabilă existența unei ITU și se recomandă autoîngrijire și produse care se adresează simptomelor prezentate;

- pentru pacientele care prezintă 1 simptom-cheie se recomandă și îndrumarea către medicul de familie sau medicul specialist, deoarece este posibilă ITU ca și oricare alt diagnostic;

- exemple de măsuri de autoîngrijire pe care farmacistul le poate recomanda pacientelor:

- hidratare: pe durata menținerii simptomelor relatate se recomandă consumul unei cantități mai mari de lichide, cu cel puțin 1,5 litri zilnic (în mod normal, ar trebui consumat 2 - 3 litri de lichide, aproximativ 8 - 12 căni pe zi). Acest lucru favorizează o hidratare corespunzătoare, o urină mai diluată și eliminarea prin urină a bacteriilor;

- urinare: se recomandă urinarea frecventă și golirea completă a vezicii urinare de fiecare dată. Se recomandă respectarea strictă a normelor de igienă feminină după urinat, sensul corect de ștergere fiind cel uretră-anus;

- compresă caldă: se recomandă aplicarea unei surse de căldură (de exemplu, pernă electrică), pe abdomenul inferior pentru a ajuta la calmarea durerii și a disconfortului;

- evitarea iritanților: se recomandă limitarea sau evitarea băuturilor cu cofeină, alcoolul și a celor carbogazoase, deoarece acestea pot irita vezica urinară;

- odihnă: se recomandă odihnă suficientă (7 - 9 ore pe zi, depinde de vârstă; la copii și adolescenți 8 - 12 ore/zi) pentru a permite organismului să se recupereze după infecție;

- pentru pacientele cu simptome moderat-severe, în cazul în care pacienta declară imposibilitatea contactării unui serviciu medical în timp util, farmacistul poate recomanda următoarele tipuri de tratament antibiotic:

Tratament antimicrobian de primă alegere:

- Nitrofurantoină 50 mg la 6 ore sau 100 mg la 6 - 12 ore.

Se recomandă atenție la insuficiența renală, în cazul în care pacientul prezintă rezultatul analizelor realizate recent (dacă rata de filtrare glomerulară $GFR < 45 \text{ ml/min/1.73 m}^2$ se recomandă cu precauție și este contraindicată dacă rata de filtrare glomerulară $GFR < 30 \text{ ml/min/1.73 m}^2$).

Alternative:

- Amoxicilină + acid clavulanic 500 + 125 mg la 8 ore;
- Amoxicilină + acid clavulanic 875 + 125 mg la 12 ore.

În cazul în care pacientul este alergic la peniciline se recomandă:

- Sulfamethoxazolum + trimethoprimum 800 mg + 160 mg la 12 ore.

Deși farmacistul poate să recomande doza de antibiotic pentru 48 de ore, durata necesară de administrare pentru eficacitatea medicamentelor mai sus menționate este mai lungă (5 - 7 zile), acest aspect fiind important de precizat pacientelor, pentru a se adresa medicului în vederea continuării tratamentului pe bază de prescripție medicală.

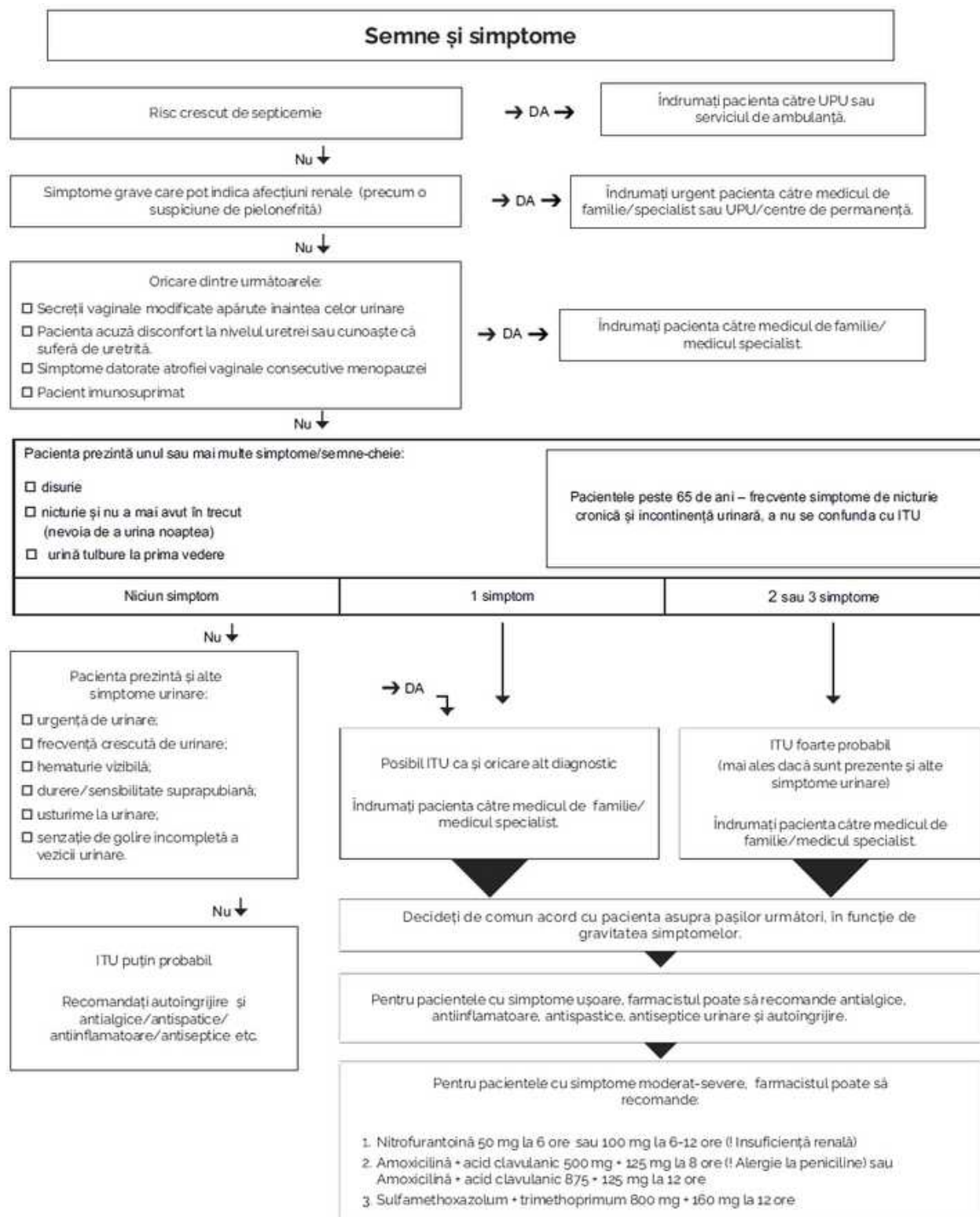
ATENȚIE!

- Sfătuiți pacientele care doresc examen de urină să recolteze proba înainte de administrarea antibioticului.
- În cazul tuturor pacienților: dacă simptomele se agravează rapid sau nu se îmbunătățesc în următoarele 48 de ore cu tratamentul recomandat, farmacistul va îndruma pacientul către medicul de familie sau medicul specialist.
- Paciente peste 65 de ani prezintă frecvente simptome de nicturie și incontinență urinară, care nu trebuie să fie confundate cu ITU.

*) Pielonefrita reprezintă o infecție severă a tractului urinar superior, caracterizată prin apariția unui proces inflamator, la nivelul unuia sau ambilor rinichi, care, uneori, poate pune viața în pericol.

Schemă logică decizională pentru suspiciunea de infecție necomplicată a tractului urinar*)

*) Schema este reprodusă în facsimil.

Fișă de asistență farmaceutică - consilierea și eliberarea dozei de antibiotic în caz de suspiciune de infecție necomplicată a tractului urinar, în farmacia comunitară

Data:

Declar pe propria răspundere că toate datele și informațiile prezentate farmacistului sunt complete, corecte și corespund în totalitate realității.

Semnătura pacientului:

.....

Numele și prenumele pacientului

.....

.....

Datele de contact

.....

.....

Pacienta a declarat faptul că are vârsta peste 16 ani

| ☐ | Da

Simptomele descrise de pacientă (enumerați):

.....

.....

.....

.....

.....

Farmacistul a îndrumat pacienta către medicul de familie/medicul specialist/UPU/serviciul de ambulanță/centre de permanență, în urma discuției cu pacientul din care au rezultat următoarele:

- sarcină sau suspiciune de sarcină;
- cateter urinar;
- simptome grave care pot indica afecțiuni renale (precum o suspiciune de pielonefrită);
- tratament medicamentos în desfășurare pentru alte afecțiuni;
- imunosupresoare (inclusiv corticoizi sistemici);
- anticanceroase;
- tratament antibiotic în ultimele 3 luni cu nitrofurantoină, amoxicilină + acid clavulanic sau sulfamethoxazolum + trimethoprimum (oricare ar fi afecțiunea tratată);
- tratament pentru ITU cu orice antibiotic în ultimele 3 luni;
- ITU recurentă (2 episoade în ultimele 6 luni sau 3 episoade în ultimele 12 luni).

Alte informații oferite de pacient:

- alte afecțiuni de sănătate diagnosticate anterior de medicul specialist/de familie (de exemplu: boală renală)

.....

.....

- alergii cunoscute la medicamente: | ☐ | Nu | ☐ | Da*)

Dacă Da, vă rugăm să enumerați (în special alergii la antibioticele care pot fi recomandate în acest caz):

.....

.....

Farmacistul a recomandat următoarele:

- medicamente cu acțiune antialgică, antiinflamatoare, antiseptică, antispastice;
- măsuri de autoîngrijire;
- medicație antimicrobiană în doză de 48 de ore, conform Ghidului farmacistului și specificațiilor din Ordinul ministrului sănătății nr. 63/2024 privind reglementarea metodologiei de monitorizare a

prescrierii și eliberării la nivel național a medicamentelor din categoria antibiotice și antifungice de uz sistemic, cu modificările și completările ulterioare.

| ☐ | Da*)

| ☐ | Nu

*) La bifarea Da, se completează următoarea declarație de către pacient, precum și Fișa de asistență farmaceutică în situații de urgență, conform Procedurii CFR de eliberare a medicamentelor Rx în regim de urgență în farmacia comunitară:

DECLARAȚIE

Sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații prevăzute de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, subsemnatul/subsemnata,, domiciliat(ă) în, str. nr., bl., sc., ap., județul/sectorul, legitimat(ă) cu B.I./C.I. seria nr., CNP, declar pe propria răspundere că nu am ridicat din altă unitate farmaceutică cantitatea maximă aferentă dozei pentru 48 de ore de medicament, în cursul acestui tratament.

Data

Semnătura pacientului/apartinătorului

Sunt de acord cu cele de mai sus.

Semnătura

.....

B. Durerea acută în gât

1. Cui se adresează?

Consilierea și eliberarea de antibiotic pentru 48 de ore, după caz, pentru durerea acută în gât se adresează adulților și copiilor cu vârsta de peste 5 ani, care prezintă simptome specifice faringitei streptococice (bacteriene) detaliate în prezentul ghid și punctate prin scorul FeverPAIN, respectiv:

- febră (peste 38° C măsurată axilar la domiciliu);
- prezența puroiului în gât;
- inflamație severă a amigdalelor;
- simptome care persistă de mai puțin de 3 zile;
- fără tuse sau coriză (simptome de răceală).

2. Criterii de excludere a pacienților

La prezentarea în farmacie a unui pacient cu suspiciune de durere acută în gât, în cazul identificării următoarelor semne și simptome, este obligatorie îndrumarea pacientului către UPU/serviciul de ambulanță sau alte tipuri de asistență medicală (medicul de familie, medicul specialist, centre de permanență etc.):

- simptome relatate de pacient care pot indica suspiciune de epiglotită - disfagie, disfonie, hipersalivație, agitație;

- stridor (respirație zgomotoasă, stridentă);
- simptome relatate de pacient care pot indica o suspiciune de infecție virală sau bacteriană, care poate să prezinte și erupție (spre exemplu, scarlatina), sau simptome relatate de pacient care pot indica abces parafaringian sau mononucleoză infecțioasă (a se vedea detaliile de mai jos);

- pacient imunosuprimat (de exemplu: radioterapie, chimioterapie, corticosteroizi sistemici etc.).

În niciunul dintre cazuri nu se va examina gâtul pacientului.

3. Consilierea pacientului cu durere acută în gât în farmacia comunitară

Dacă pacientul nu se încadrează într-una din situațiile descrise la pct. 2, pentru care este obligatoriu un consult medical, farmacistul va aplica Scorul FeverPAIN, prin care se va acorda 1 punct pentru fiecare simptom-cheie raportat de pacient din următoarele:

- febră (peste 38° C măsurată axilar la domiciliu);
- prezența puroiului în gât;
- inflamație severă a amigdalelor;
- simptome care persistă de mai puțin de 3 zile;
- fără tuse sau coriză (simptome de răceală).

Farmacistul va decide de comun acord cu pacientul asupra pașilor de urmat, în funcție de scorul obținut și de gravitatea simptomelor:

- În toate situațiile, în cazul în care simptomele nu se îmbunătățesc în 3 - 5 zile sau dacă simptomele se agravează rapid, farmacistul va îndruma pacientul către medicul de familie sau medicul specialist.

- În toate situațiile, farmacistul va considera recomandarea unui tratament simptomatic OTC (antialgice, antiinflamatoare, anestezice sau antiseptice locale etc.), suplimente alimentare sau alte produse pentru sănătate, precum și măsuri de autoîngrijire.

- Sfaturi de autoîngrijire pentru durerea în gât, pe care farmacistul le poate recomanda pacienților:

- gargară cu apă caldă și sărată: 1/2 linguriță de sare într-un pahar cu apă caldă, de 3 - 4 ori pe zi (nu este recomandat copiilor);

- aport de lichide crescut, de 2 până la 3 litri pe zi (aproximativ 8 - 12 căni sau mai mult), cu excepția cazului în care este restricționat de o afecțiune medicală (de exemplu, afecțiuni cardiovasculare sau renale). Lichide recomandate: apă, ceaiuri calde din plante, supe (de pui, de legume), sucuri de fructe diluate sau soluții electrolitice, mai ales dacă este prezentă febra;

- consum de alimente reci sau moi, se evită alcoolul și cofeina, care pot deshidrata;

- evitarea fumatului sau a locurilor în care se fumează sau cu mirosuri puternice ori cu aer uscat;

- pentru calmarea durerii în gât se pot utiliza cuburi de gheață sau pastile pentru supt (nu oferiți copiilor mici din cauza riscului de sufocare);

- odihnă suficientă (7 - 9 ore pe zi, depinde de vârstă; la copii și adolescenți 8 - 12 ore/zi) și repaus vocal.

Medicație OTC:

- paracetamol sau antiinflamatoare nesteroidiene (dacă nu sunt contraindicații sau alergii);

- comprimate de supt/spray cu anestezic local, antiinflamator sau antiseptic.

- În toate cazurile, farmacistul va lua în considerare în recomandările sale severitatea simptomelor și modul în care sunt percepute de către pacient, inclusiv impactul asupra calității vieții și asupra activităților zilnice, iar fiecare caz va fi tratat în mod individual și specific.

- În cazul unui scor de 0 sau 1, nu este necesară administrarea unui antibiotic. În cazul unui scor de 2 sau 3, administrarea unui antibiotic nu scurtează durata simptomelor și este puțin probabil să apară complicații chiar dacă nu se administrează terapie antimicrobiană.

- Pentru pacienții cu un scor de 4 sau 5, farmacistul recomandă:

- pentru pacienții cu simptome minore se va considera, ca primă linie, tratamentul simptomatic și măsuri de autoîngrijire;

- pentru pacienții cu simptome severe, farmacistul poate recomanda următoarele tipuri de tratament antibiotic, în doză pentru 48 de ore:

Tratament antimicrobian de primă alegere:

- Amoxicilină

- copii cu greutatea < 40 kg (RCP suspensie):

- pentru copiii cu dificultăți de înghițire, luați în considerare eliberarea formei de tip suspensie orală;
- 40 - 90 mg/kg/zi în 2 doze.

- adulți, adolescenți și copii cu greutatea > 40 kg (RCP comprimate):

- 500 mg la 8 ore sau 750 mg până la 1 g la 12 ore;

- pentru infecții severe - 750 mg până la 1 g la 8 ore, timp de 10 zile.

- Fenoximetilpenicilină (a se administra pe stomacul gol)

- copii < 12 ani (RCP suspensie): 10 - 15 mg/kg/doza la 8h, fără a depăși doza de la adult;

- copii > 6 ani (RCP comprimate): 500.000 UI mg (312,5 mg) la 8 - 12 ore, fără a depăși doza de la adult;

- adulți, adolescenți și copii > 12 ani (RCP comprimate);

- adolescenți (> 40 kg) și adulți (> 60 kg): 1.000.000 UI (625 mg) la 8 ore;

- adulți, pacienți obezi și vârstnici: 1.500.000 UI (937,5 mg) la 8 ore.

Alternative (în special pentru pacienți care declară că sunt alergici la peniciline, dar nu au avut reacții amenințătoare de viață, de exemplu, șoc anafilactic):

- cefalexin

- copii și adolescenți (5 - 12 ani): 25 - 50 mg/kg/zi, în doze divizate la 12 h, fără a depăși doza de la adult;

- adulți, adolescenți și vârstnici cu funcție renală normală: 250 mg la 6 ore sau 500 mg la 12 ore.

Deși farmacistul poate să recomande o doză de antibiotic suficientă pentru 48 de ore de tratament, durata recomandată de tratament pentru medicamentele de mai sus este mai mare și este important de precizat pacienților necesitatea de a se adresa medicului pentru continuarea tratamentului pe bază de prescripție medicală.

Limitele temperaturii în funcție de locul de măsurare:

Temperatură	Limite normale (° C)	Febră (° C)
Rectală	36.6 - 38	> 38
Orală	35.5 - 37.5	> 37.6
Axilară	34.7 - 37.3	> 38
Timpanică	35.7 - 37.7	> 37.8

Detalierea cazurilor în care farmacistul, pe baza simptomelor prezentate de către pacient, poate să excludă respectivul pacient de la eliberarea dozei de antibiotic și să îndrume pacientul către un furnizor de asistență medicală:

- simptome raportate de pacient care indică posibil epiglotită:

- debut brusc și sever de durere în gât și febră;

- dificultate la respirație, care se poate îmbunătăți atunci când pacientul se apleacă înainte (în special la copiii mici);

- voce înfundată sau răgușită (în special la copiii mici);

- stridor inspirator (sunet ascuțit la respirație) (în special la copiii mici);

- durere și dificultate la înghițire (în special la copiii mai mari și la adulți);

- salivare (mai ales la copiii mai mari și la adulți);

- iritabilitate și agitație;

- simptome raportate de pacient care indică o suspiciune de infecție bacteriană, care poate să prezinte și erupție (posibil scarlatină):

- febră (poate fi prezentă și în durerea în gât);

- ganglionii limfatici inflamați la nivelul gâtului (pot fi prezenți și în durerea în gât);

- limba încărcată cu un strat alb care mai târziu se dezvoltă în limba roșie ("limbă zmeurie");

- obrații roșii (poate fi mai greu de văzut pe pielea mai închisă);

- erupție cutanată roz-roșie care are o senzație de șmirghel (pe pielea mai închisă, erupția poate fi mai dificil de văzut, dar textura sa aspră ar trebui să fie evidentă);

- piele roșie aprinsă în pliurile axilei, cotului și inghinal;

- simptome raportate de pacient care indică un posibil abces parafaringian:

- febră;

- dureri de gât;

- trismus (incapacitatea de a deschide gura);

- voce înfundată;

- uvula deplasată (observat și relatat de pacient);

- amigdală mărită și deplasată (observat și relatat de pacient);

- umflarea regiunii periamigdalene (observat și relatat de pacient);

- simptome raportate de pacient care indică posibil mononucleoză infecțioasă (mai ales la adolescenți și adulți tineri):

- temperatura corporală foarte ridicată;

- durere severă în gât;

- ganglioni inflamați (orice parte a gâtului);

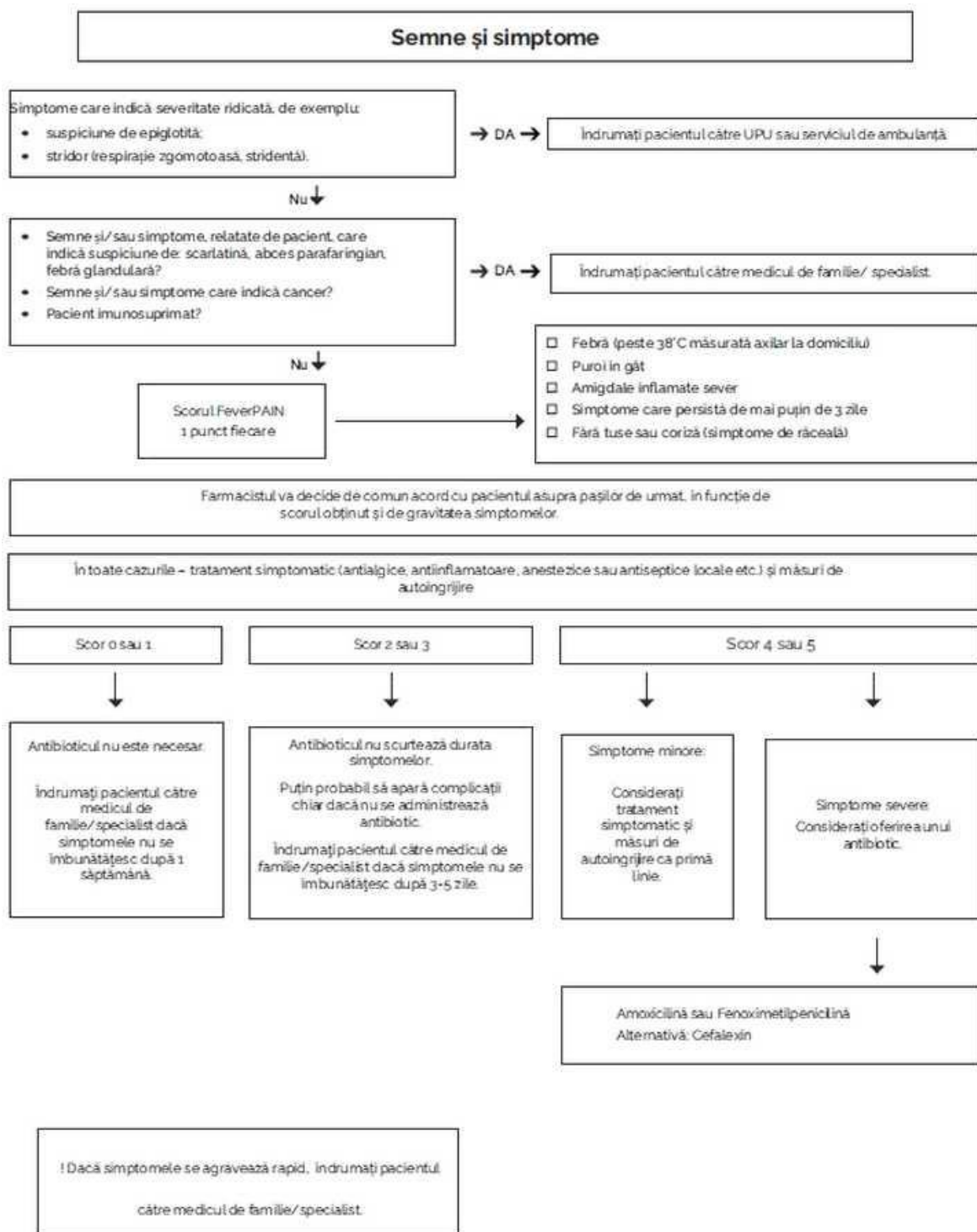
- oboseală sau epuizare extremă;

- amigdalită care nu se îmbunătățește.

Criteriile de excludere pentru durerea acută în gât se referă la afecțiuni care pot necesita tratament antibiotic, dar care necesită intervenție la un alt nivel al echipei de profesioniști ai sănătății.

Schemă*) logică decizională - Durerea acută în gât

*) Schema este reprodusă în facsimil.

Fișă de asistență farmaceutică - consilierea și eliberarea dozei de antibiotic pentru 48 de ore, după caz, pentru durerea acută în gât, în farmacia comunitară

Data

Declar pe propria răspundere că toate datele și informațiile prezentate farmacistului sunt complete, corecte și corespund în totalitate realității.

Semnătura pacientului

.....

Simptomele descrise de pacient (enumerați):

.....

.....

Farmacistul a îndrumat pacientul către medicul de familie/medicul specialist/UPU/serviciul de ambulanță/centre de permanență, în urma discuției cu pacientul, din care au rezultat următoarele:

- sarcină sau suspiciune de sarcină;
- simptome relatate de pacient care pot indica suspiciune de epiglotită - disfagie, disfonie, hipersalivație, agitație;
- simptome relatate de pacient care pot indica o suspiciune de infecție virală, care poate să prezinte și erupție (spre exemplu, scarlatina), sau simptome relatate de pacient care pot indica abces paraфаринgian sau mononucleoză infecțioasă;
- tratament medicamentos în desfășurare pentru alte afecțiuni:
- imunosupresoare (inclusiv corticoizi sistemici);
- anticanceroase;
- durere în gât/amigdalită recurentă: 7 sau mai multe episoade semnificative în ultimele 12 luni sau 5 sau mai multe episoade în fiecare dintre ultimii doi ani sau 3 sau mai multe în fiecare dintre ultimii trei ani.

Alte informații oferite de pacient:

- alte afecțiuni de sănătate diagnosticate anterior de medicul specialist/de familie (de exemplu, boală renală):

.....

.....

- alergii cunoscute la medicamente: | ☐ | Nu | ☐ | Da*)

.....

.....

Dacă Da, vă rugăm să enumerați (în special alergii la antibioticele care pot fi recomandate în acest caz):

.....

.....

Farmacistul a recomandat următoarele:

- tratament simptomatic (medicamente OTC cu acțiune antialgică, antiinflamatoare, antiseptică, antispastice, suplimente alimentare etc.);
- măsuri de autoîngrijire;
- medicație antimicrobiană în doză de 48 de ore conform Ghidului farmacistului și specificațiilor din Ordinul ministrului sănătății nr. 63/2024 privind reglementarea metodologiei de monitorizare a prescrierii și eliberării la nivel național a medicamentelor din categoria antibiotice și antifungice de uz sistemic, cu modificările și completările ulterioare.

| ☐ | Da*)

| ☐ | Nu

*) La bifarea Da, se completează următoarea declarație de către pacient, precum și Fișa de asistență farmaceutică în situații de urgență, conform Procedurii CFR de eliberare a medicamentelor Rx în regim de urgență în farmacia comunitară:

DECLARAȚIE

Sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații prevăzute de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, subsemnatul/subsemnata,, domiciliat(ă) în, str. nr. ..., bl., sc., ap., județul/sectorul, legitimat(ă) cu B.I./C.I. seria nr., CNP, declar pe propria răspundere că nu am ridicat din altă unitate farmaceutică cantitatea maximă aferentă dozei pentru 48 de ore de medicament, în cursul acestui tratament.

Data

Semnătura pacientului/apartinătorului

Sunt de acord cu cele de mai sus.

Semnătura

.....

C. Abcesul dentar

1. Cui se adresează? Consilierea și eliberarea de antibiotic pentru 48 de ore, după caz, pentru suspiciunea de abces dentar se adresează adulților și copiilor cu vârsta de peste 12 ani (în special acelor persoane cu semne care pot indica o infecție diseminată sistemic, precum și pacienților cu diabet zaharat necontrolat).

2. Criterii de excludere a pacienților:

- Pacientul urmează un tratament chirurgical dentar sau are o complicație severă în urma unui astfel de tratament.

- Pacientul dorește tratament antibiotic doar pentru a scădea inflamația sau pentru a trata durerea dentară (care pot fi ca urmare a unei proceduri dentare) sau va urma o procedură dentară.

- Sarcină

- Pacient imunodeprimat (de exemplu, radioterapie, chimioterapie, corticosteroizi sistemici etc.).

Farmacistul poate să aplice prezentele criterii de excludere doar în măsura în care informațiile sunt prezentate complet și corect de către pacient, existând posibilitatea ca aceste criterii de excludere să nu poată să fie aplicate în toate cazurile.

3. Consilierea pacientului cu suspiciune de abces dentar în farmacia comunitară Este important de precizat și reținut faptul că majoritatea infecțiilor și durerilor dentare pot fi tratate fără antibiotic, prin înlăturarea cauzei și drenarea infecției cu ajutorul unei proceduri dentare specifice (de exemplu, extracția dentară).

De asemenea, antibioticele:

- nu previn complicațiile severe și nu pot înlocui tratamentul chirurgical necesar;

- nu se utilizează înaintea unei proceduri dentare, doar pentru a scădea inflamația sau pentru a trata durerea dentară, decât la indicația medicului dentist;

- nu se utilizează înaintea procedurilor dentare pentru a preveni infecțiile postoperatorii, decât la indicația medicului dentist.

La prezentarea în farmacie a unui pacient cu suspiciune de abces dentar, în situația în care se identifică unul dintre următoarele aspecte, farmacistul va îndruma pacientul către medicul stomatolog:

- Pacientul urmează un tratament chirurgical dentar sau are o complicație severă în urma unui astfel de tratament.

- Pacientul dorește tratament antibiotic doar pentru a scădea disconfortul provocat de inflamație sau pentru a trata durerea dentară (care pot fi ca urmare a unei proceduri dentare) sau va urma o procedură dentară.

- Sarcină

- Pacient imunodeprimat (de exemplu, radioterapie, chimioterapie, corticosteroizi sistemici etc.).

În cazul acestor pacienți, farmacistul poate recomanda tratament simptomatic, antiinflamator și/sau antialgic.

În cazul în care pacientul se prezintă la farmacie cu următoarele simptome și semne:

- durere dentară ce poate fi localizată, cu caracter acut, sever și persistent, care poate iradia spre ureche, maxilar sau gât;

- sensibilitate dentară (spre exemplu la mestecare) și tumefierea obrazului din regiunea dintelui afectat,

netratată, infecția se poate extinde și determina semne de celulită în jurul ochiului sau gâtului, pot apărea febră, tahicardie și adenopatii.

Farmacistul va decide de comun acord cu pacientul asupra pașilor de urmat, în funcție de gravitatea simptomelor:

- În toate situațiile, farmacistul poate considera recomandarea unui tratament simptomatic, antiinflamator și/sau antialgic, spre exemplu:

- Ibuprofen 200 - 400 mg la 6 - 8 h (max. 2.4 g/zi).

- Paracetamol 500 - 1.000 mg la 4 - 6 h, max. 4 g/zi (dacă are insuficiență hepatică sau ciroză max. 2 g/zi).

- Următoarele măsuri de autoîngrijire și igienă pot fi recomandate de către farmacist pacientului:

- respectarea normelor de igienă bucală și pe durata episodului de durere dentară; dacă zona afectată nu tolerează contactul cu peria de dinți, pasta de dinți se poate aplica pe deget pentru a igieniza zona dureroasă;

- pentru a reduce durerea locală, se pot folosi geluri calmante pentru gingii sau se pot aplica comprese cu gheață pe zona afectată;

- după fiecare masă, se recomandă clătirea cavității bucale cu apă de gură sau apă sărată pentru a asigura igiena potrivită.

- Farmacistul poate recomanda următoarele tipuri de tratament antibiotic (întotdeauna însoțit de recomandarea consultului stomatologic), în doză pentru 48 de ore, pentru pacienții cu:

- infecții dentare severe;

- pacienți cu diabet zaharat necontrolat (risc mai mare de complicații).

Tratament antimicrobian de primă alegere:

- Amoxicilină 500 mg la 8 h per os;

- Fenoximetilpenicilină potasică 500.000 UI (312,5 mg) la 6 h per os.

În caz de alergie la peniciline:

- Clindamicină 600 - 1.800 mg pe zi, fracționat în 2, 3 sau 4 doze egale (posibilă rezistență locală, îndrumați pacientul și către medicul stomatolog).

Deși farmacistul poate să recomande o doză de antibiotic suficientă pentru 48 de ore de tratament, durata recomandată de tratament pentru medicamentele de mai sus este între 3 și 5 zile, în funcție de

evaluarea medicului, și este important de precizat pacienților a se adresa medicului pentru continuarea tratamentului pe bază de prescripție medicală.

Schemă*) logică decizională - Suspiciunea de abces dentar

**) Schema este reprodusă în facsimil.*

- Pacientul urmează în perioada următoare un tratament chirurgical dentar sau are o complicație severă în urma unui astfel de tratament?
- Pacientul dorește antibiotic pentru a scădea disconfortul dat de inflamație sau durerea dentară?
- Pacientul urmează să aibă o procedură dentară și dorește să prevină cu antibiotic infecțiile postoperatorii?

DA ↓

Nu ↓

ÎNDRUMARE SPRE MEDICUL STOMATOLOG

+

Tratament simptomatic

- Ibuprofen 200- 400 mg la 6 - 8 h (max. 2,4 g/zi)
- Paracetamol 500 - 1000 mg la 4 - 6 h, max. 4 g/zi (dacă are insuficiență hepatică sau ciroză max. 2 g/zi)

Semne și simptome

- durere dentară ce poate fi localizată, cu caracter acut, sever și persistent, care poate iradia spre ureche, maxilar sau gât
- sensibilitate dentară (spre exemplu la mestecare) și umflarea obrazului de deasupra dintelui afectat
- Dacă este lăsat netratată, infecția se poate extinde și determină semne de celulită în jurul ochiului sau gâtului, pot apărea febră, tahicardie și adenopatii limfatice.

Antibioticele pot fi luate în considerare
(întotdeauna complementar procedurii dentare)

- Infecții dentare severe
- Pacienți cu diabet zaharat necontrolat (risc mai mare de complicații)

Alergie la peniciline

DA ↓

Nu ↓

Clindamicină 600-1800 mg pe zi,
fracționat în 2, 3 sau 4 doze egale
(posibilă rezistență locală, îndrumați pacientul și către
medicul stomatolog)

Tratament antibiotic

- Amoxicilină 500 mg la 8 h per os
- Fenoximetilpenicilină potasică 500.000UI (312,5 mg) la 6 h per os

+

Tratament simptomatic

Ibuprofen 200- 400 mg la 6 - 8 h (max. 2,4 g/zi)
Paracetamol 500 - 1000 mg la 4 - 6 h, max. 4 g/zi (dacă are
insuficiență hepatică sau ciroză max. 2 g/zi)

Fișă de asistență farmaceutică - consilierea și eliberarea dozei de antibiotic pentru 48 de ore, după caz, pentru suspiciunea de abces dentar, în farmacia comunitară

Data

Declar pe propria răspundere că toate datele și informațiile prezentate farmacistului sunt complete, corecte și corespund în totalitate realității.

Semnătura pacientului:

.....
Numele și prenumele pacientului
.....
Datele de contact
.....

Pacientul/Aparținătorul a declarat că pacientul are vârsta peste 12 ani. | ☐ | Da

Simptomele și semnele descrise de pacient (enumerați):

.....
.....
.....

Farmacistul a îndrumat pacientul către medicul stomatolog, în urma discuției cu pacientul, din care au rezultat următoarele:

- sarcină sau suspiciune de sarcină;
- tratament chirurgical dentar în derulare sau complicație severă în urma unui astfel de tratament;
- inflamație sau durere dentară (care pot fi ca urmare a unei proceduri dentare în derulare); sau programat să aibă o procedură dentară;
- pacient imunodeprimat (de exemplu, radioterapie, chimioterapie, corticosteroizi sistemici etc.).

Alte informații oferite de pacient:

- alte afecțiuni de sănătate diagnosticate anterior de medicul specialist/de familie (de exemplu, boală renală)

.....
.....

- alergii cunoscute la medicamente: | ☐ | Nu | ☐ | Da*)

Dacă Da, vă rugăm să enumerați (în special alergii la antibioticele care pot fi recomandate în acest caz):

.....
.....

Farmacistul a recomandat următoarele:

- tratament simptomatic (medicamente OTC cu acțiune antialgică, antiinflamatoare etc. sau alte produse de sănătate);
- măsuri de autoîngrijire;
- medicație antimicrobiană în doză pentru 48 de ore conform Ghidului farmacistului și specificațiilor din Ordinul ministrului sănătății nr. 63/2024 privind reglementarea metodologiei de monitorizare a prescrierii și eliberării la nivel național a medicamentelor din categoria antibiotice și antifungice de uz sistemic, cu modificările și completările ulterioare

| ☐ | Da*)

| ☐ | Nu

*) La bifarea Da, se completează următoarea declarație de către pacient, precum și Fișa de asistență farmaceutică în situații de urgență, conform Procedurii CFR de eliberare a medicamentelor Rx în regim de urgență în farmacia comunitară:

DECLARAȚIE

Sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații prevăzute de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, subsemnatul/subsemnata,, domiciliat(ă) în, str. nr., bl., sc., ap., județul/sectorul, legitimat(ă) cu B.I./C.I. seria nr., CNP, declar pe propria răspundere că nu am ridicat din altă unitate farmaceutică cantitatea maximă aferentă dozei pentru 48 de ore de medicament, în cursul acestui tratament.

Data

Semnătura pacientului/apartinătorului

Sunt de acord cu cele de mai sus.

Semnătura

.....

Bibliografie:

- The WHO AWaRe (Access, Watch, Reserve) antibiotic book - Infographics, December 2022
- NHS Pharmacy First Service, **Acute sore throat patient group directions**, publicat 19 December 2023
- **BMJ, Clinical score and rapid antigen detection test to guide antibiotic use for sore throats: randomised controlled trial of PRISM (primary care streptococcal management)**, publicat octombrie 2013
- Pharmaceutical Society of Australia, **Urinary tract infection (cystitis)**, februarie 2023
- NHS Dental Service, **Self care advice and patient information**, aprilie 2025
- Benjamin J. McCollum, MD; Thomas Garigan, MD; John Earwood, MD, **Can drinking more water prevent urinary tract infections? The Journal of Family Practice**, aprilie 2020
- Jean-Philippe Chaput, Caroline Dutil, Hugues Sampasa-Kanyinga, **Sleeping hours: what is the ideal number and how does age impact this? Nature and Science of Sleep**, 2018:10 421-430
- Rezumatul caracteristicilor produsului Amoxicilină 500 mg capsule
- Rezumatul caracteristicilor produsului Amoxicilină Trihidrat 250 mg/5 ml pulbere pentru suspensie orală
- Rezumatul caracteristicilor produsului Oспен 500 comprimate filmate, 500.000 U.I.
- Rezumatul caracteristicilor produsului Oспен 400.000 U.I./5 ml suspensie orală
- Rezumatul caracteristicilor produsului Keflex 250 mg/5 ml granule pentru suspensie orală
- Rezumatul caracteristicilor produsului Cefalexină 500 mg, capsule
- Rezumatul caracteristicilor produsului Oспен 1.000 comprimate filmate, 1.000.000 U.I.

- NHS Pharmacy First Service, **Urinary tract infection patient group direction**, publicat 19 December 2023

- Rezumatul caracteristicilor produsului Nitrofurantoină 100 mg comprimate
- Rezumatul caracteristicilor produsului Augmentin 500 mg/125 mg comprimate filmate
- Rezumatul caracteristicilor produsului Amoksiklav Quicktab 625 mg
- Rezumatul caracteristicilor produsului Sumetrolim 400 mg/80 mg